

Cultura i sostenibilitat: una aliança sota sospita

Publicat per [Interacció](#) [1] el 06/03/2014 - 17:29 | Última modificació: 30/04/2026 - 09:50

L'article de Géraldine Dallaire i François Colbert parteix d'una intuïció que travessa bona part del discurs contemporani: la incorporació de la cultura com a quart pilar del desenvolupament sostenible no és un consens consolidat, sinó un camp de tensió. En un context marcat per la crisi de finançament del sector cultural després de 2008, els autors situen l'emergència d'aquesta idea en una doble necessitat: redefinir el paper de la cultura i trobar nous arguments per sostenir-la públicament. El text revisa l'evolució del desenvolupament sostenible, des dels seus orígens ambientals fins a la progressiva incorporació de dimensions socials i econòmiques, i assenyalava el retard i l'ambigüitat amb què s'hi integra la cultura.

El nucli de la seva anàlisi no és celebratori. Al contrari, posa en dubte que aquesta nova centralitat de la cultura respongui a una transformació real dels marcs polítics. La lectura de l'Agenda 21 de la cultura suggereix una continuïtat notable amb les polítiques culturals tradicionals, especialment en objectius com la diversitat, l'accés o el suport a la creació. Això obre una pregunta problemàtica en termes conceptuals: s'està produint un desplaçament de llenguatge sense una revisió de fons? O bé la sostenibilitat funciona com una nova retòrica per legitimar demandes preexistents?

El text recupera també un debat clàssic que continua sense resolució clara: la distinció entre alta cultura i cultura popular. Les polítiques de democratització cultural, centrades en expandir l'accés a formes considerades "legítimes", no han alterat substancialment els patrons socials de participació. Davant d'aquest fracàs relatiu, la cultura ha anat acumulant funcions instrumentals: motor econòmic, eina de cohesió social, recurs per a la regeneració urbana o per a la projecció territorial. Aquesta expansió funcional no és neutral. Els autors adverteixen que pot diluir el valor intrínsec de l'art i convertir-lo en un instrument al servei d'altres polítiques.

La incorporació de la cultura al paradigma de la sostenibilitat es presenta així com una operació ambivalent. D'una banda, permet reconnectar la cultura amb debats globals i reforçar el seu paper en l'agenda pública. De l'altra, pot generar una inflació argumentativa que debiliti la seva credibilitat. El text és especialment crític amb aquesta deriva: recórrer a tots els arguments possibles per justificar el suport públic a la cultura pot acabar erosionant la legitimitat del sector.

En aquest sentit, la pregunta final que plantegen els autors no és menor. Substituir la democratització cultural pel desenvolupament sostenible com a marc legitimador no resol el problema de fons. El desplaça. La qüestió no és només quins arguments s'utilitzen per defensar la cultura, sinó quin paper se li assigna dins de les polítiques públiques i amb quins criteris es decideix. El debat sobre la cultura com a quart pilar no pot evitar aquesta discussió si vol tenir recorregut real.

Referència

Dallaire, G., i Colbert, F. (2012). Sustainable development and cultural policy: Do they make a happy marriage? *ENCATC Journal of Cultural Management and Policy*, 2(1), 7–21

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

—

— [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: pensament cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2014/cultura-i-sostenibilitat>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/volume_2_article_1.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/4819>